

Република Србија
ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
Број: 01-1775/1-2
24.06.2025.
Ј а г о д и н а

На основу члана 11. став 3. Правилника о пријави и одбрани завршног рада на мастер академским студијама (број: 01-5812/1, од 24.12.2019.), а у складу са одлуком Наставно-научног већа Факултета, број: 01-5115/1, од 14.11.2019. године, Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу обавештава јавност

I. Ставља се на увид јавности завршни рад на мастер академским студијама, под називом *Улоге васпитача у тражењу реалног простора, одређене предшколским програмом*, кандидата Марине Радојевић и Извештај комисије за оцену и одбрану наведеног завршног рада број 01-1775/1 од 24.06.2025. године.

II. Извештај Комисије ставља се на увид јавности објављивањем на сајту Факултета. Завршни рад на мастер академским студијама и извештај комисије стављају се на увид јавности у библиотеци Факултета.

III. Рок објављивања: 8 дана.

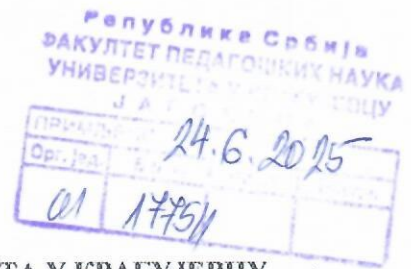
IV. Примедбе и предлози на урађени завршни рад на мастер академским студијама и извештај комисије достављају се у предвиђеном року преко пословног секретара.

Достављено администратору и библиотеци, и истакнуто на огласној табли 24.06.2025. године.

Шеф Службе за студентска
и наставна питања

Милан Лукић

**ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ,
ЈАГОДИНА**

**НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФАКУЛТЕТА ПЕДАГОШКИХ НАУКА УНИВЕРЗИТЕТА
У КРАГУЈЕВЦУ, ЈАГОДИНА**

Одлуком Наставно-научног већа Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, бр. 01-4746/1, донетој на седници одржаној 13.12.2024. године, образована је Комисија за оцену и одбрану завршног рада на мастер академским студијама, под називом *Улоге васпитача у грађењу реалног простора, одређене предшколским програмом*, кандидата Марине Радоевић, број досијеа II - 33/ 2023 МС, у саставу:

Председник:

1. Др Весна Трифуновић, редовни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Социологија образовања*;

Чланови:

2. Др Ненад Стевановић, доцент Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Педагогија*, члан;
3. Др Емина Копас-Вукашиновић, редовни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Педагогија*, члан-ментор.

На основу процене мастер рада, Комисија подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

Мастер рад под називом *Улоге васпитача у грађењу реалног простора, одређене предшколским програмом* написан је у обиму од 111 страница текста.

Текст мастер рада је систематизован у следећа поглавља:

1. Садржај (3. страна)
2. Резиме на српском и енглеском језику (4-5. страна)
3. Увод (6-7. страна)
4. Теоријски приступ проблему (8 - 51. страна)
5. Методологија истраживања (52 - 54. страна)
6. Интерпретација и анализа резултата истраживања (55 - 101. страна)
7. Закључна разматрања (102 - 104. страна)
8. Литература (105 - 107. страна)
9. Прилог (108-110 страна).

У Уводу кандидаткиња представља значај организације и креирања простора у предшколским установама, за учење и развој деце раних узраста. Такође, у овом делу је представљена структура мастер рада, од теоријског приступа истраживању, методологије истраживања, до емпиријског дела рада који упућује на закључке.

Теоријски приступ проблему кандидаткиња започиње одређењем основних појмова: *предшколски програм, реални простор предшколске установе, дидактички материјали и средства, реални простор као фактор учења и развоја предшколске деце*. У овом делу рада су систематизована научна сазнања о предшколској установи као контексту реалног предшколског програма. Затим је уследила конкретизација садржаја о програмским одредницама организације простора у предшколској установи. Представљени су и садржаји о значају дидактичких материјала

у простору дечијег вртића. Овај део рада кандидаткиња завршава одређењем улога васпитача у креирању простора, које су одређене предшколским програмом.

Следећи део рада, **Методологија истраживања**, кандидаткиња започиње одређењем предмета и проблема истраживања. *Предмет истраживања су различите улоге васпитача, које су одређене актуелним предшколским програмом у Р Србији, у односу на захтеве за осмишљавање и развијање простора за организацију активности деце раних узраста.* Проблем истраживања је конкретизован кроз истраживачко питање: *Да ли различите улоге васпитача у организовању и креирању реалног простора, које су одређене нашим актуелним предшколским програмом, могу допринети бољем развоју дечијих потенцијала?* Следи одређење циља и истраживачких задатака. Циљем истраживања требало је утврдити да ли васпитачи, у складу са актуелним предшколским програмом у Р Србији, организују и обликују физички простор у вртићима, који доприноси развоју дечијих потенцијала. Из овако одређеног циља су произашли следећи истраживачки задаци: 1) утврдити да ли васпитачи организују простор на начин који подстиче дечју сарадњу, иницијативу и самосталност; 2) утврдити да ли васпитачи бирају и организују материјале у простору како би подстакли истраживање, експериментисање и креативност код деце; 3) утврдити да ли васпитачи креирају инклузиван и персонализован простор који омогућава деци осећај припадности и подстиче различите сензорне и телесне активности. Следи јасно детерминисана *општа хипотеза*, којом се претпоставља да *васпитачи организују и обликују физички простор у вртићима, који доприноси развоју дечијих потенцијала.* Полазећи од ове опште, одређене су и посебне хипотезе, у односу на утврђене задатке истраживања. Истраживање је обављено применом *deskriptivne metode и поступка скалирање.* За потребе обављеног истраживања припремљена је скала ставова Ликертовог типа, према утврђеним задацима истраживања. Узорак обављеног истраживања су били васпитачи запослени у предшколским установама на територији Р Србије (N=85). Организација овог истраживања је подразумевала следеће кораке: 1) теоријско сагледавање предмета истраживања, проучавање литературе и представљање садржаја; 2) утврђивање методологије истраживања; 3) интерпретација и анализа резултата истраживања у односу на постављене задатке истраживања; 4) утврђивање закључака.

У поглављу **Интерпретација и анализа резултата истраживања** систематизовани су истраживачки подаци у три тематске целине (поднасловe), према утврђеним задацима истраживања. Истраживачки резултати су представљени текстуално и табеларно, након чега је уследила потврда посебних хипотеза.

Добијене резултате истраживања је могуће представити кроз следеће основне закључке, у односу на утврђене истраживачке задатке и посебне хипотезе:

1. На основу истраживачких резултата је констатовано да је прва истраживачка хипотеза делимично потврђена, да васпитачи у предшколским установама организују простор у вртићима на такав начин да он подстиче дечју сарадњу, иницијативу и самосталност, кроз расположивост разноврсних активности и структурисаних могућности за слободан избор. Значајан број испитаних васпитача је потврдио да у дечијем вртићу често није лако организовати простор у којем се подстиче активна сарадња међу децом, затим да просторно окружење у дечијем вртићу у недовољној мери подстиче децу да самостално истражују и експериментишу, што често отежава деци да самостално доносе одлуке о избору активности.
2. Такође, делимично је потврђена и друга истраживачка хипотеза, да васпитачи бирају и организују материјале у простору тако да они подстичу дечје истраживање, експериментисање и креативност, користећи разноврсне и инспиративне ресурсе, који омогућавају деци да на практичан начин испробавају и развијају своје идеје. Значајан број испитаних васпитача упућује на препреке као што су недовољна опремљеност дечијих вртића, ограничени ресурси или недовољна флексибилност материјала, што указује на потребу за даљим унапређењем праксе и оснаживањем капацитета установа.

3. Резултати истраживања потврђују да испитани васпитачи у предшколским установама креирају инклузиван и персонализован простор, који пружа деци осећај припадности, омогућавајући им учешће у активностима које одговарају њиховим индивидуалним потребама и интересовањима, те стимулишу сензорне и телесне активности, чиме је трећа истраживачка хипотеза потврђена.

У Закључку кандидаткиња констатује да је општа истраживачка хипотеза делимично потврђена, да *васпитачи организују и обликују физички простор у вртићима, који доприноси развоју децијих потенцијала*. На основу истраживачких резултата, изнете су препоруке за унапређивање педагошке праксе у односу на организацију простора у предшколској установи. Ове препоруке подразумевају континуирану стручну подршку васпитачима путем обука из области просторне и материјалне организације, затим умрежавање добрих пракси и размена искустава, као и веће укључивање васпитача у доношење одлука о уређењу простора у установи. Такође су потребна системска улагања у опремљеност вртића флексибилним, природним и инклузивним материјалима, као и евалуација и боља адаптација простора према интересовањима и потребама деце.

Овај мастер рад садржи библиографију од 36 референци.

Закључак и предлог

Полазећи од захтева да организација рада у предшколској установи подразумева грађење реалног простора одређеног потребама, интересовањима и могућностима деце, та да је овај захтев конкретизован актуелним предшколским програмом у Р Србији, овај мастер рад може бити значајно полазиште за унапређивање педагошке праксе и професионалних улога васпитача. Такође, резултати истраживања упућују на могућности за утврђивање нових истраживачких питања о улогама деце и васпитача у креирању сопственог окружења, све у циљу развоја децијих укупних потенцијала. На основу ових констатација можемо закључити да мастер рад *Улоге васпитача у грађењу реалног простора, одређене предшколским програмом* представља значајан допринос кандидаткиње конкретизацији овог истраживачког питања.

Добра теоријска утемељеност овог мастер рада, смислени одабир референтне литературе, затим систематичност и аналитичност у обради и представљању истраживачких података, потврђују квалитет овог завршног мастер рада, као и кандидата.

На основу изнетог, Комисија је сагласна да кандидаткиња Марина Радојевић, број досијеа II- 33/2023-МС, може приступити јавној одбрани завршног мастер рада.

Комисија:

Др Весна Трифуновић, редовни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Социологија образовања*, председник

Др Ненад Стевановић, доцент Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Педагогија*, члан.

Др Емина Копас-Вукашиновић, редовни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Педагогија*, члан, ментор